

Motion till riksdagen

1987/88:Ub255

av Ingrid Sundberg (m)

om åtgärder för att sänka skolpliktsåldern

De nordiska länderna intar en särställning när det gäller den ålder vid vilken skolplikt inträder. I England och andra engelskspråkiga länder med undantag för USA börjar barnen skolan vid fem års ålder. I övriga Europa liksom i USA inträder skolplikten det år barnet fyller sex år. I de nordiska länderna gäller att barnen skall börja skolan det år de fyller sju år. Möjlighet till försenad skolstart finns. Samtliga nordiska länder ger dessutom möjlighet för barn att börja skolan det år de fyller sex år om barnen nått en sådan mogenhetsgrad att det kan bedömas väl kunna tillgodogöra sig skolundervisning.

Vår sena skolstart har historiska orsaker. Långa avstånd och ett under en stor del av året besvärligt klimat gjorde det näst intill omöjligt för små barn att ta sig till skolan. På grund av vårt lands glesbygdsnatur var det långt fram i detta sekel vanligt med s. k. B- eller C-skol där flera årskurser undervisades samtidigt. Den då förevarande pedagogiken lämpade sig dessutom inte för mindre barn.

I dagens läge måste det anses obegripligt att svenska barns möjlighet att tillgodogöra sig skolundervisning skall vara annorlunda än vad som gäller barn i andra länder med liknande kulturell och ekonomisk utveckling. Införandet av skolskjutsar har löst de tekniska hinder som förelegat för mindre barns skolgång. Den moderna lärarutbildningen har på ett helt annat sätt tagit hänsyn till barns intellektuella utveckling och lust att lära och nya pedagogiska metoder har visat sig mycket framgångsrika.

Den ökade internationalisering som präglar alla delar av vårt samhälle lämnar inte skolan utanför. Inom den Europeiska gemenskapen planerar man ett omfattande samarbete på utbildningsområdet och för äldre elever kommer nya möjligheter att skapas för att studera i annat europeiskt land. Sverige kommer att göra stora ansträngningar för att uppnå ett så nära och omfattande samarbete som möjligt med EG-länderna inom många olika områden. För detta fordras att vi själva anstränger oss för att anpassa våra egna system till vad som råder i EG-länderna.

Under årens lopp har många barn i Sverige börjat skolan vid sex års ålder. Det kan ha gällt särskilt tidigt utvecklade barn eller barn som börjat sin skolgång utomlands och där följt värdlandets skolregler eller barns vars föräldrar önskat att barnen efter grundskolan skulle ges möjlighet till ett sabbatsår, antingen för att arbeta eller för att studera utomlands. Därför har föräldrarna låtit barnen börja skolan ett år tidigare.

Någon uppföljning av dessa barns skolgång har inte gjorts. Här föreligger ett utmärkt material som skulle kunna ligga till grund för en förändrad syn på när skolplikten bör inträda. Riksdagen bör därför ge regeringen i uppdrag att låta undersöka och bearbeta det material som finns om skolgången och utfallet av densamma för de barn som börjat skolan under det år de fyllt sex år.

Det är därtill angeläget att en försöksverksamhet kommer till stånd i syfte att utröna hur dagens sexåringar kan anpassa sig till det moderna svenska skolsystemet. Enklast sker detta genom att vissa kommuner får i uppdrag att *aktivi* verka för att barn med erforderlig skolmognad erbjuds möjlighet att starta skolan ett år tidigare. Detta är särskilt lämpligt i kommuner där elevunderlagen är sviktande och lärartillgången god.

I vissa kommuner har dessutom tillämpats en försöksverksamhet med flytande övergång mellan förskola och lågstadium. Denna verksamhet bör nu utvärderas.

Tillsammans bör dessa åtgärder kunna bidra till att vårt lands särställning i utbildningssammanhang undanröjes och bättre anpassas till vad som råder inom övriga europeiska länder.

Hemställan

Med anledning av det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär en utvärdering av skolgången för de barn som börjat skolan det år de fyllt sex år,
2. att riksdagen hos regeringen begär en försöksverksamhet med tidig skolstart enligt vad i motionen anförts,
3. att riksdagen hos regeringen begär en utvärdering av försöksverksamheten med flytande övergång mellan förskola och lågstadium.

Stockholm den 19 januari 1988

Ingrid Sundberg (m)